

בעזה"ש"ת

גליון
**דרך
אמונה**

פנינים יקרים על פרשת השבוע
מלוקט משיחותיו של
הרה"צ רבי
מאיר איתמר רוזנבוים
שליט"א

ויקהל - פקודי

גליון רכ"ז

לשמיעת השיעורים בכל שבוע
על הטלפון נא להתקשר
למערכת 'דרך אמונה'

בארה"ב 718-298-3717 ולהקיש 1
בארץ ישראל 072-278-6444 ולהקיש 1
בענגלאנד 0203-874-6800 ולהקיש 1

מכון 'דרך אמונה'

הרוצה לקבל את הגליון בכל שבוע באימייל
נא לשלוח אימייל לאדרעסס 3875060@gmail.com
ולכתוב שם המבקש ואימייל אדרעסס שלו. ואי"ה נוסיפו לרשימת המקבלים

להארות והערות יכולים להתקשר לאחד ממספרי הטעלפון של מערכת דרך אמונה הנ"ל
ולהשאיר הודעה על מספר 9 ובלי"נ נתקשר בחזרה אי"ה

פרשת ויקהל

אגודים בצרה * טראכט גוט וועט זיין גוט * להתפלל כל אחד בעד חבירו * הצדיק שהגין על העיר ביסוריו * להתאסף בשבת קודש * התחברות בני"י מבטל החומריות * שני ביחנות בשומרי שבת * ירים את לבבו תרומה לה' * יצאו לפני משה שלא יקדים אותם * כולם רצו לביתם לקיים ציווי ה' * האנשים באו ומסרו את הסכמתם * בכל אבריו היה דעת

פרשת פקודי

הקב"ה משפיע רק חסד ורחמים * שיבר הלוחות שלא יאבדו בני"י * הזהב גרם עליה להנותן * הצדקה מעורר צדקה העליונה * כדאי להתכוונות בשביל התורה... * העשירים יתנהגו בענוה * מחשבה של אמונה * לא החזיק טיבותא לנפשיה * הנותן פתו לדל חי לעולם הבא * אליהו הנביא פתח את לבו של הקמצן * הגלגולים בגלות הם על פי ה'

וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת כָּל עֵדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֱלֹהִים
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוָּה ה' לַעֲשׂוֹת אֹתָם (לה, א).

מש"ה ראשי תיבות מ'ה ש'היה ה'וא
שיהיה.

אכן האמת הוא, שכבר דורות על גבי דורות לא היה מצב כזה, שבני ישראל מאוחדים מקצה העולם עד קצהו, אחים לצרה באותו מצב, אפילו במלחמת העולם השניה, בזמן שבמדינות איירופא נהרגו ונרצחו רבבות אלפי ישראל, ישבו בני ישראל בשאר מקומות במנוחה ושלוה, כגון בארה"ב היו יהודים שישבו על סיר הבשר ועולם כמנהגו נוהג, וגם בארץ ישראל לא הגיע צר הצורך, אבל כעת המצב אינו כן, מאוסטראליע ועד אייראפא, מאמעריקא עד ארץ הקודש, כל בני ישראל בכל רחבי העולם מאוחדים באותו ספינה,

אגודים בצרה

(השיחה הזאת נאמרה בשנת תש"פ
כשהתחילה להתפשט המגיפה
רח"ל בכל רחבי תבל)

ראוי לנו להתבונן בצוק העיתים האלו, הלא התורה נצחית היא, ולא ניתנה רק לדור המדבר, אלא לכל דור ודור, ואולם לכאורה כפי המצב עכשיו, הרי הוא להיפוך מ'ויקהל משה', ומאז היתה ישראל לגוי, עוד לא נהייתה כזה מצב של פירוד, בכל רחבי העולם נסגרו בתי המדרשים, הישיבות, וכל מוסדות החינוך, סגורים על מנעול ובריה, ואיך מתקיים הבחינה של 'ויקהל משה' שהוא נצחי וקיים לעד, וגם

כאשר זעקו ויתפלל בחזקה אל ה' שהוא בבחינת 'שבת', אזי ורפואה קרובה לבוא, שימשך רפואה לכל העולם.

'סדאכט גוט וועט זיין גוט'

מתאמרא בשם הרה"ק הצמח צדק מליובאוויטש זי"ע שאמר לפני פטירתו, כלל אחד אשר יתחזק בו, 'פראכט גוט וועט זיין גוט' (תחשוב טוב או יהיה טוב), דכאשר חושב ומקוה לטוב, בודאי יצמח לו הכל לטובה, וזהו עיקר עבודתינו בשעה זו.

ומצאתי מקרא עד לזה, דכתיב (עמוס ה יד) 'דרשו טוב' ואל רע למען תחיו ויהי כן ה' אלקי צבאות אתכם 'כאשר אמרתם', פירש"י אם זאת תעשו (דהיינו דרשו טוב ואל רע), אז יהי המקום עמכם כאשר אמרתם בלבבכם, שתתקיים לכם גדולתכם. דהיינו שאם הוא דורש טוב וחושב לטוב, אזי הקב"ה מבטיחו שיתקיים בו הכל כרצונו הטוב.

להתפטר כל אחד בעד חבירו

אמנם לא יצאנו מחוכת ההשתדלות, להפציר ולהרבות בתפילה בעת צרה, ובפרט איש על רעהו, וכל אחד על הכלל כולו, וכמו שכתב בספר נועם אלימלך (ליקוטי שושנה) על הגמרא (גיטין ז, א) כל מי שיש לו צעקת לגימה על חבירו ודומם הקב"ה עושה לו דין, ג"ל הפירוש מפני שהאדם יש לו להתפלל תמיד בעד

כולם נמצאים באותו מצב וצרה, בכל מקומות מושבותיהם סגרו בתי המדרשות ותלמודי תורה, וזהו בבחינת אחדות.

'ויקהל משה את כל עדת בני ישראל', לפעמים הקהילה הוא כאשר כל עדת בני ישראל מאוחדים באותו מטרה וסיבה, 'ויאמר אליהם' משה רבינו מלמד אותנו מה הקב"ה מבקש מאתנו, 'אלה הדברים' והמאורעות הסובבים בעולם, 'אשר ציוה ה' לעשות אותם', שידעו שיש בורא עולם, הוא בורא ומנהיג ומנהל את כל העולם כולו, והוא עשה והוא עושה והוא יעשה לכל המעשים, ולא רק בני ישראל אלא אפילו להבדיל אנשים שאינם בני ברית מכירים ואומרים כי ה' הוא האלקים, ועל זה ממשיך 'ששת ימים תעשה מלאכה', ובספר מי השלוח (ה"ב) מדקדק בלשון אומרו **תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה** שהוא לשון התפעל, דהוה ליה למימר **תַּעֲשֶׂה**, ומפרש שכוונת התורה להורות להאדם דרך העבודה, שלא יעלה בדעתו שרק יום השבת הוא קודש לה', וצריך זהירות בכל מלאכה, שלא יעשו בלי התבוננות מקודם אם מותר לעשותו או לא, אלא גם בששת ימים לא יעשה דבר בלי רצון השי"ת. דהיינו שיכירו וידעו כל באי עולם, שאין דבר נפעל בעולם בדרך הטבע, אלא הכל הוא פועל ידיו של הקב"ה, 'וביום השביעי יהיה לכם קודש שבת שבתון לה', בבחינת אמרם ז"ל (שבת יב, א) שבת הוא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא, והלא שבת שמא דקודשא בריך הוא (זה"ק ח"ג פ"ח:), וא"כ

רפואתו, עד שאמר לו הבעש"ט: הנה אנגלה לך שיש ביער כמה רקים ופוחזים, ורוצים להרוג כמה אנשים מעיירות של ישראל, וזה האיש על ידי יסוריו הוא מגין עליהם, וכבר נשלחו אנשי מלחמה לבקש אותם הרוצחים, ואחר שלשה ימים כשיביאו לעיר אותן הריקים ופוחזים אסורים בכבלי ברזל, אז יעמוד זה האיש בריא כאולם, וכן היה, שתיכף כשהביאו לעיר אותן הפוחזים, והיו רצים כל אנשי העיר לראותם, עמד גם זה האיש תיכף מחליו ג"כ. ואי אפשר לנו לידע עד כמה היסורים האלו מצילים אותנו משאר רעות גרועות מאלו.

להתאסף בשבת קודש

בספר מזקנים אתבונן מביא בשם הרה"ק הבית אברהם מסלאנים זי"ע בפסוק 'ויקהל משה את כל עדת ישראל וגו', דאם זענען די רייד 'אשר צוה ה' לעשות אותם, או 'ויקהל את כל עדת בני ישראל', מען זאל זיך צוזאמען קומען אין שבת (אלו הם הדברים אשר צוה ה' לעשות אותם, שבני ישראל יתאספו בשבת קודש).

התחברות בג"י מבטל החומריות

הרה"ק החידושי הרי"ם זי"ע ביאר, שהכתוב רומז על מעלת הכנסיה והתחברות של בני ישראל, שמסירה את החומריות והגשמיות, וזהו 'ויקהל משה את כל עדת בני ישראל',

חבירו, שלעצמו אין יכול לפעול כל כך שאין חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים, אבל על חבירו הוא נענה מהרה, וכל אחד יש לו להתפלל בעד חבירו, ונמצא זה פועל לזה חפצו, וזה לזה, עד שכולם נענים.

וזהו שאמרו (שבועות לט, א) ישראל ערבים זה לזה, פי' 'עריבין' לשון 'מתיקות' כמו (שיר השירים ב יד) וקולך ערב, מפני שממתיקין זה לזה בתפלתם, שמתפללין כל אחד בעד חבירו, ועל ידי זה הם נענים.

ועיקר התפלה היא במחשבה, מפני שבמחשבה יכול בנקל להתקבל תפלתו בעבור שאין עליה קטרוג. והו פירוש 'כל מי שיש לו צעקת לגימה על חבירו', שצועק בשביל חבירו שאין לו פרנסה, 'ודומם' פי' שמעלה תפלתו בעולם המחשבה, 'הקב"ה עושה לו דין', פי' שפועל רצונו הטוב ונענה בתפלתו.

הצדיק שהגין על העיר ביסודיו

בספר כתר שם טוב (אות שנט) מובא סיפור נפלא, איש אחד צדיק היה חולה זמן רב, והבעש"ט הק' זי"ע עבר באותו עיר, ונתנו לו פדיון, ואח"כ אמר אחד מתלמידיו להבעש"ט שיבקש רחמים על האיש שיעמוד מחליו, כי הוא איש צדיק, וגם העולם מתרעם על הבעש"ט שקיבל פדיון ואינו מועיל, ואמר לו הבעש"ט: יהיה עדיין חולה, ויהיה שוכב על ערש דווי! והפציר בו תלמידו שישתדל בשביל

וע"ז גופא אמר להם 'אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות', היינו ההתקהלות ולהתחברות גורמים שיוכלו לשמור ולעשות ולקיים את רצון ה'.

**שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֹאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָּכֶם קָדֵשׁ
שִׁבְתַּת שַׁבָּתוֹן לַה' כָּל הָעֲשֵׂה בּוֹ מְלֹאכָה יוֹמַת (לה, ב).**

אך לעומת זאת, יש בני אדם אשר הם 'שומר שבת כדת מחללו' שאינם מחללים את השבת במלאכות אסורות, אבל אינם מקדשים אותה בקדושה יתירה, אלא מתענגים באכילה ושתייה ושינה, אמנם על שניהם הוא אומר 'שכרו הרבה מאוד', אבל כל אחד 'על פי פעלו'.

וכמוכן שירא שמים ויצא ידי שמים, שומר שבת מחללו, וגם מקדש השבת כראוי לו, ששכרו כפול ומכופל בעולם הזה ובעולם הבא.

שני בחינות בשומרי שבת

הגאון בעל החפץ חיים וצוק"ל היה מפרש נוסח הפייט (זמירות ליל שב"ק) 'כל מקדש שביעי כראוי לו כל שומר שבת כדת מחללו שכרו הרבה מאד על פי פעלו', דהנה יש שני סוגי שומרי שבת, יש בני אדם המקדשים את השבת בקדושה יתירה, ועוסקים במשך כל השבת מעת לעת בתורה וקדושה, עליהם אומר הפייטן 'כראוי לו' ליום השבת, שהרי לשם כך נברא שבת.

**קָחוּ מֵאֲתָכֶם תְּרוּמָה לַה' כֹּל גְּדִיב לְבוֹ יְבִיאָה אֶת תְּרוּמַת
ה' זֶהָב וְכֶסֶף וּנְחָשֶׁת (לה, ה).**

בשמחה להמציא לבבו לפניו, אין זה כלום, כי (תהלים ג, יא-יב) ידעתי כל עוף הרים וזיו שדי עמדי אם ארעב לא אומר לך וגו'.

והכל הולך אחר כוונת הלב, אם באמת עשה נחת רוח לפניו שאמר ונעשה רצונו כפי מוח חכמתו ושכלו, זה הוא

ידיים את לבבו תרומה לה'

בספר באר מים חיים מפרש, כי הלא נודע שאין חפץ לה' בעולה ובזבח כי שמוע מזבח טוב, שאם יקריב אדם כל הקרבנות שבעולם, ולא יקריב לבבו לה' בלב נשבר ונדכה בהכנעה ובאהבת אמת

יביאה, שינדב את לבו להביאו לתרומת ה', ואז אני מעלה עליו בכל מה שיביא כאילו הביא הכל כאחד, זהב וכסף ונחושת ותכלת וגו' עד סוף כל הדברים, כי אחר שיביא את לבו, במעט שיביא נחשב כאילו הביא הכל כאחד, וה' יראה ללבב.

ולזה סיים הכתוב וכל חכם לב בכם יבואו ויעשו את כל אשר צוה ה', פירוש עוד מעלה נמצאת באלו הנותנים תרומת לבם לה', כי נחשב בכל אשר המה עושין, כאילו עושין את אשר צויתי להם למצוה, וכמו שאיתא ברמב"ם ז"ל (הלכות דעות ג, ב, טור שולחן ערוך אורח חיים סימן רלא) שמי שנותן לבו לה' להבין על כל דבר ודבר הבא לפניו, אם יש בהם דבר מצוה, או אפילו מדברי הרשות כגון האכילה והשיחה וההליכה וכו', אם יש בהן איזה דבר הגורם לעבודתו יתברך יעשנה, ואם לאו אל יעשנה, זה נקרא עובד ה' תמיד וכו', ע"כ. כי אף שעוסק בדברי הרשות שלא בא עליהן הצווי מה' לעשותן, מכל מקום כיון שהוא מיוחד למצוה, שיוכל על ידי זה לעבוד לבוראו בשעה אחרת, הרי נעשה טפל למצוה, והנטפל למצוה כמצוה, והוא אומרו 'וכל חכם לב יבואו ויעשו את כל אשר צוה ה'', אף שעוסקין בדברי הרשות מעלה אני עליהם כאילו עוסקין במצוה, כי נתנו לבם לה', שלא לעשות רק שיעור הנצרך לעבודתו, ולא יותר.

אשר יעלה לפניו, ואמרו חז"ל (מנחות ק, א) אחד המרכה ואחד הממעט ובלבד שיכוון לבו לשמים, שלא יאמר העשיר אני מקריב אלף עולות ביום אחד, והעני אינו מקריב כי אם תור או גזול אחד, או בנתינת הצדקה, אל יתפאר העשיר שהוא נותן כך וכך צדקה, והעני אינו נותן כי אם פרוטה ליום וליומים, כי פרוטה זו וגזול זה יכריע כל הונו ורכושו של העשיר, אם נעשה בכוונת הלב הטוב יותר ממנו לאהבת שמו יתברך, כמאמר הכתוב (שמואל א טו, ז) וה' יראה ללבב, שאינו רואה כי אם לבו של אדם אם נכון לפניו באמת, וחז"ל אמרו (פנהרין קו, ב) הקב"ה ליבא בעי, שאפילו לימוד הרבה אינו חשוב לפניו, כי אם מעט כוונת הלב, כמו שאיתא שם.

והנה נודע אשר נתינת התרומה מאוצרות תבואות אדם הוא בשלושה פנים, ודרגה הפחותה אחד מששים, והבינוני אחד מחמישים, ועין יפה אחד מארבעים (כדאיתא בתרומות פ"ד מ"ג), ודבר זה מוסכם מכל הפוסקים שאין בבעל חי שלא יהיה בו שישים כנגד לבו, ואיך לא יתן האדם את לבבו לתרומת ה' מכל הנוף, שהוא דרגה הפחותה אחד מששים!?

ולזה רמז הכתוב, קחו מאתכם תרומה לה', כלומר 'מאתכם' גופייהו מעצמותיכם, ומה יביא כל נדיב, 'לבו'

וַיֵּצְאוּ כָּל עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִלִּפְנֵי מֹשֶׁה (לה, ב).

ההשפעות לכללות ישראל, וזהו 'העובר לפני התיבה', לשון מעבר השפעות.

ולזה צריך שיהיה השליח ציבור מקושר תמיד בהשי"ת, ובכללות ישראל, הוא בהם והם בו, ועל ידי זה הוא ממוצע בין ישראל ובין השי"ת, ויכול להשפיע להם כל טוב, נמצא ששליח הציבור הוא כללות ישראל, ועל כן יכול להוציא את הרבים ידי חובתם.

והנה משה רבנו ע"ה היה גם כן בבחינה זו וכנ"ל, ולזה היה מקום לומר שירצה משה רבנו להוציא את הרבים ידי חובתם, ולכן הוצרכו להקדימו.

כולם רצו לביתם לקיים ציווי ה'

באגרא דכלה מבאר, שבשבתם סיפר הכתוב, שלא נשאר בהם לפני משה עד אחד (שאפילו איש אחד לא נשאר לעמוד לפני משה), רק הלכו במרוצה לביתם לקיים מאמרו ית'.

יצאו לפני משה שלא יקדים אותם

האור החיים הקדוש (ד"ה מלפני, בפירושו השני) פירש, וזה לשונו: 'מלפני' פירוש 'מלפניו', על דרך (רות ד, ז) וזאת 'לפנים' בישראל, קודם לו, שנתכוונו להקדים לבל ילך משה ויקדים להביא כל הצורך משלו, כי עשיר גדול היה וכו', לזה יצאו מלפניו, עיי"ש. – שבני ישראל הקדימו לצאת לפני שמושה יקים וילך ויתן הכל משלו.

ובספר אהבת שלום הקשה על זה, דלכאורה זה רחוק מן השכל, שיעלה זאת על לב ישראל קדושים, לחשוד ברועה הנאמן שלהם שירצה לעשות כזאת, שכפי הנראה הוא עינו רעה בשל אחרים!?

ומבאר על דרך זה, דהנה אמרו חכמינו ז"ל (תוספתא ראש השנה ב) שליח

ציבור מוציא את הרבים ידי חובתן, והיינו מצד שבו נכלל הציבור והוא כללות הציבור, כמו שאמרו חז"ל (ברכות לה, א) 'העובר לפני התיבה', כי שליח הציבור הוא הצינור אשר דרך בו עוברים

וַיָּבֵאוּ הָאֲנָשִׁים עַל הַנָּשִׁים כָּל גְּדִיב לֵב הַבִּיאוּ חָח וְגִזָּם
 וּמַבַּעַת וְכוּמָזוּ כָּל כְּלֵי זָהָב וְכָל אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף תְּנוּפֶת
 זָהָב לָהּ (לה, כב).

יודע אפשר היה מתנגד לכך, ועל כן כאשר רצו הנשים להביא את תכשיטיהן למלאכת המשכן, ידעו כי הגבאים לא יקחו מידן את התכשיטים אשר יביאו, כפי ההלכה האוסרת לעשות זאת, ומשום כך הביאו איתן את בעליהן, כדי שישמיעו את הסכמתם, וגבאי המשכן יקבלו את תרומתם.

האנשים באו ומסרו את הסכמתם

בלקוטי ריצב"א ובספורנו מבארים לשון אומרו 'ויבואו האנשים על הנשים', דהיינו שבאו האנשים עם הנשים, שכן הלכה היא, כי אין מקבלים צדקה מרובה מן האשה, כי אפשר והיא נותנת את הצדקה בלא ידיעת בעלה, ואילו היה

וַיִּמְלֵא אֶתֹו רוּחַ אֱלֹקִים בְּחַכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת וּבְכָל
 מְלָאכָה (לה, לא).

לפרש הפסוק (תהלים עח, עב) ובתבונות כפיו ינחם, היינו שגם בכפיו היה תבונה. וכן מצינו בדוד המלך (ויקרא רבה לה, א) שהיו רגליו מוליכין אותו לבית המדרש, שהרגלים בעצמן היה להם דעת, וזה על די שמקדש האדם את איבריו מאוד להשי"ת בא להם דעת, וזהו שאומרים העולם 'דער האט אין פים וואס א צווייטער האט נישט אין קאפ' (מה שיש לו ברגל אין לך בראש).

בכל אבריו היה דעת

האלישיך הק' מבאר, דהנה כל אדם יש לו דעת רק במח, וכשעושה דבר צריך המח לחשוב אותו דבר שעושה, משא"כ בצלאל שהיה מלא רוח וכו', שגם כל אבריו היו חושבין מחשבות, והידים בעצמם עושים מה שנוצר, שהיה בהם דעת בפני עצמם וכו'.

והרה"ק רבי פנחס מקאריין זי"ע אמר

פרשת פקודי

אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על פי משה עבודת הלויים ביד איתמר בן אהרן הכהן (לח, כא).

אז אין מדת משפט עושה משפטו, וזהו הרמז 'אלה פקודי המשכן', כי המשכן רומז על המתקת הדינין, דהיינו המתקת דינין מישראל הוא כמו עבודת הלויים ביד איתמר בן אהרן הכהן.

שיבר הלוחות שלא יאבדו בני

בספר אהל משה מהרה"ק רבי משה פארהאנד ממאקאווא ז"ע, מפרש אלה פקודי המשכן אשר פקד על פי משה, ששיבר הלוחות ואמר מוטב שיאבדו הלוחות ולא ישראל ח"ו, וכן חריב נמי הקב"ה ב' מקדשות, אבל בזכות זה ישראל קיימים, וזהו 'אלה פקודי המשכן' אלה המקדשות שנחרבו, 'אשר פקד על פי משה' שהיה על דרך פעולתו של משה רבינו, ששבר הלוחות כדי שלא יאבדו בני ישראל, כמו כן אם לא נחרב בית המקדש לא נשתייר משונאיהן של ישראל שריד ופליט.

הקב"ה משפיע רק חסד ורחמים

בספר קדושת לוי מבאר, הכלל הוא שהשי"ת משפיע תמיד על עמו ישראל חסד ורחמים, ומה שלפעמים חס ושלום בא איזה דבר רע על ישראל, הוא רק כדי שבסוף יבוא מזה טובה לישראל, אבל באם ח"ו לא יבוא מזה הרעה טובה, אז אין השי"ת שולח רעה על ישראל, כי העיקר מה שהשי"ת שולח רעה לישראל הוא כדי שאחר כך יבוא מזה טובה לישראל.

וזהו הרמז כי 'לוי' מרמז על מדת משפט, ו'כהן' רומז על מדת חסד. וזה הרמז 'עבודת הלויים' הוא מדת משפט, 'ביד איתמר בן אהרן הכהן' הוא מדת חסד, דהיינו שמדת משפט הוא ביד החסד, כשיבוא מזה חסד אז מדת משפט עושה לשעה מדתו, אבל אם לא יהיה מדת חסד

כָּל הַזֶּהב הָעָשׂוּי לַמִּלְאכָה בְּכֹל מְלֹאכֶת הַקִּדְשׁ וַיְהִי זֶהב
הַתְּנוּפָה תִשַּׁע וְעֶשְׂרִים כֶּכֶר וּשְׁבַע מְאוֹת וּשְׁלֹשִׁים שֶׁקֶל
בְּשֶׁקֶל הַקִּדְשׁ (לח, כד).

הזהב גם עליה להגות

הרה"ק המגיד הקדוש ממעזריטש זי"ע
מפרש 'ויהי זהב התנופה', היינו
הזהב נתנשא ונתעלה על ידי הדברים
הקדושים שנעשו ממנו, וממילא נתנשא גם
הנותן, כי על פי הרוב, אם לא ידע האדם
איך להתנהג עם הזהב מביא אותו הזהב
לירידה רוחנית.

הצדקה מעורר צדקה העליונה

בספר נועם אלימלך (ליקוטי שושנה) על
הפסוק (תהלים מ, י) בשרתי צדק
בקהל רב וגו', דהנה כתיב (תהלים פה, יד)
צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו, פירוש
מי שרוצה לשום פעמיו לדרך האמת לילך
בדרכי ה', צריך לעשות צדקה, וצדקתו
מועלת לעורר על ידי זה צדקה העליונה,
כדאיתא (שבת קלג, ב) הדבק במדותיו מה
הוא רחום כו' מה הוא חנון כו', והיינו
על ידי שמחזיק במידה זו, הוא מעורר את
המידה ההיא בעולם העליון, כי הכל תלוי
באתערותא דלתתא, ועל ידי שהוא נותן
צדקה למטה, גורם שהקב"ה נותן צדקה
לכל ישראל.

וזהו (דברים מז, כ) 'צדק צדק תרדוף', פירוש
כשאתה נותן צדקה, תהא כוונתך

שצדק זה 'ירדוף' הצדק העליון לעוררו.
והנה הצדקה הזאת שאדם נותן אינו אלא
כגומל חסד לפי שעה, כי בודאי בלתי
אפשרי להעשיר אותו שנותן לו, אבל צדקה
שהקב"ה נותן היא מעשרת לו ולזרעו.

וזהו (תהלים קג, יז) 'וחסד ה' מעולם ועד
עולם על יראיו', כלומר 'בשביל יראיו'
הנותנים צדקה, הם מעוררים חסדים על
כל העולמות, כי כל העולמות עליונים
צריכים לחסדים, 'וצדקתו לבני בניו' כנ"ל,
שהצדקה של השי"ת ב"ה הוא לבני בניו.

וזהו 'בשרתי צדק בקהל רב', פירוש על
ידי צדקה שלי אני מבשר צדקה
בקהל רב, שאני מעורר שהקב"ה יתן צדקה
לכל ישראל, הפסוק מקצר וכולל שני
צדקות כאחד.

כדאי להתבזות בשביל התורה...

בשנת תרצ"ז לפ"ק הגיע הגאון רבי אלחנן
וואסערמאן זצוק"ל לבעלגיא, כדי
לערוך מגבית עבור ישיבתו אוהל תורה,
הוא ביקש מאחד התלמידי חכמים בעיר
שיצטרף אליו לבקר בבתי הנדיבים, ואולם
אותו תלמיד חכם התחמק מכל, שהיה
חושש מהעלבונות והבזיונות שיכול לסבול
מהגבירים.

השיב לו מהר"ם שפירא: נאמר (משלי כב, י) 'עבד לזה לאיש מלוה', ומאידך נאמר בתורה (דברים כב, יב) 'לא תשכב בעבטו כי עני הוא', והרי שני פסוקים אלו הם תרתי דסתרי.

אלא התרוץ הוא, שאת הפסוק הראשון 'עבד לזה לאיש מלוה' צריך הלווה לזכור תמיד, לזכור שהמלוה הטיב לו, ואילו על המלוה מוטל לזכור את הפסוק השני 'לא תשכב בעבטו כי עני הוא'.

כך הדין גם כלפי המשנה שהזכרת, את האמרה 'פת במלח תאכל' חייב לזכור אותו בחור הלומד תורה, אבל התומכים בישיבות, מן הדין שיזכרו פסוק אחר בו נאמר (משלי ג, יח) 'עץ חיים הוא למחזיקים בה ותומכיה מאושר'.

אמר לו רבי אלחנן: להוי ידוע לומר, כי אם גורלכם לספוג בזיונות, הרי יבואו הבזיונות לתוך ביתו מכל מקום, מאשתו או משכניו, ובשום פנים לא יוכל להמלט מהם, אם כן הרי מוטב שיוכל לתלות שבאו עליו הבזיונות בגלל התורה, כדאי היא התורה להתבזות בשבילה.

הפסוק שצריך לזכור

באחד מביקוריו של הגאון רבי מאיר שפירא מלובלין זצוק"ל, אצל היהודים העשירים לצורך מגבית למען ישיבתו, שאל אחד מהם: מדוע כבוד תורתו בונה ומקים בנין רחב ומשוכלל לתפארת בשביל בני ישיבתו, והרי משנה מפורשת (אבות פ"ו מ"ד) פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורת אתה עמל?!?

**וַיִּרְקְעוּ אֶת פְּחֵי הַזֶּהָב וַקְצִין פְּתִילִם לַעֲשׂוֹת בְּתוֹךְ הַתְּכֵלֶת
וּבְתוֹךְ הָאֲרָגָמָן וּבְתוֹךְ תוֹלַעַת הַשָּׁנִי וּבְתוֹךְ הַשֵּׁשׁ מַעֲשֵׂה
הַשֵּׁב** (לפ, א).

ומרגישין בעצמן גלות ומעלת עשירות, ילמדו מכאן העשירים האלו לכפוף את קומתם, ולהשתוות בשוה עם אחיהם עדת צאן קדשים, כמו שעשו שם פתילים דקין שיוכל להיבטל בתוך תכלת וארגמן.

העשירים יתנהגו בענוה

בספר שפתי צדיק (אות ה) מבאר 'וירקעו פחי זהב', יש לומר שמרמזו שהמשופעים כזהב ישפילו עצמן ביותר, ולכך פחי זהב אותן שנפחו את עצמם

וְחָשַׁב אֶפְדָּתוֹ אֲשֶׁר עָלָיו מִמֶּנּוּ הוּא כִּמְעֵשָׂהוּ זֶהָב תְּכֵלֶת
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְיֵשׁ מְשֹׁרַר כַּאֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה

(לפ, ה).

מחשבה של אמונה

לא החזיק טיבותא לנפשיה

בספר חשבה לטובה מפרש 'כאשר צוה ה' את משה, יש להבין למה כתיב 'את משה', ולא כאשר צוה ה' בלבד, אלא שבא ללמדנו שאצל משה רבינו היה הדבר כמו שצוה ה' לאיש אחר הנקרא משה, 'את משה', עפעס א משה.

בספר בית אהרן מבאר 'חשב אפודתו אשר עליו, איזה מחשבה מאפרו, דהיינו איזה מחשבה מקבל בכח האפור?! 'כמעשהו', המחשבה שמביאה ליד מעשה, ואיזה מחשבה מביאה ליד מעשה?! זהו מחשבה של אמונה, כתרגומו בהמ"ן אפודא.

וַיַּעֲשׂוּ אֶת אֲבְנֵי הַשֹּׁהַם מְסַבֵּת מְשֻׁבָּצַת זָהָב מְפִתָּחַת
פְּתוּחֵי חוֹתָם עַל שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (לפ, ו).

הנותן פתו לדרש חי לעולם הבא

מקמצנותו, רצה הקב"ה לאבדו עם ממונו, כדכתיב (קהלת ה, יב) עושר שמור לבעליו לרעתו, בא אליהו הנביא ואמר: רבנו של עולם תניח לו עד שאנסנו, אפשר שיחזור מקמצנותו! ובא אליהו הנביא אצל העשיר, ועמד בחצר ביתו, אמר לו העשיר: מה לך בביתי?! אמר לו: גר אנכי בעיר זו, ושמעתי עליך כי הנך עשיר גדול וגדוב לב, ולכן באתי אליך כדי שתתן לי ולאנשי ביתי פת לאכול! ענה לו העשיר: אמת הוא שאני עשיר, אבל האם לא שמעת שאינני נותן לעני לא לחם ולא מים?! אמר לו: א"כ תן לי כסף לפרנסתי! ענה לו

בספר שפתי כהן עה"ת, 'פתוחי חותם', 'פתו חי, שמי שנותן 'פתו' לדל, 'חי' לעולם הבא, והוא 'חתום' בצרור החיים, זהו 'פתוחי חותם'.

אליהו הנביא פתח לבו של הקמצן

בספר אהבת חיים (פרשת ויקהל) מביא מעשה בעשיר אחד למדן גדול אבל גם קמצן, ולא היה נותן צדקה כלל, והקב"ה האריך לו אפו, ולא חזר בו

ופעם אחת היה לבדו ליד חצר ביתו, וקרא אותו אליהו הנביא שיכנס לביתו, ולקח אותו לחדר לבד, ושאל אותו: מה רצונך כי אתה בא וחוזר?! בבקשה תאמר לי האמת מה רצונך בביתך?! אך העשיר התבייש לומר לו, עד כי הפציר בו אליהו הנביא הרבה, וסיפר לו כל הדברים מיום שהיה במרחץ, וכשיצא ראה אותו יושב במקומו וכו', אמר לו אליהו הנביא: עתה שהנך יודע ומבין את לב העניים והאביונים, התוכל לומר לי מי אני?! או שמא אתה לא מכיר אותי?! ענה לו העשיר: לא אני מכיר אותך מעולם! אמר לו אליהו הנביא: אני הוא אותו העני שבאתי אליך ביום פלוני, ואתה גרשת אותי ללא מזון וללא כסף, ודע לך כי אני אליהו, ובמרום גזרו עליך כליה עם כל עושרך ובני ביתך, ואני באתי כדי להצילך מגזירה רעה זו, ועתה אם הנך מקבל עליך לחזור בתשובה, ולתת לחם ומזון ותרומות כסף לעניים ולאביונים, מה טוב, ותזכה גם לאריכות ימים ושנים, וכן כל מצוה שתבוא לידך אל תעזוב אותה!

וקיבל העשיר על עצמו את כל דברי אליהו הנביא, והלכו שניהם תיכף למרחץ, ואליהו הנביא מסר לו את בגדיו, וחזר העשיר לביתו שש ושמה, ומאותו יום היה נתן צדקה לעניים ביד רחבה.

העשיר: כל שכן שאינני נתן כסף! עמד לפני העשיר בבכיה גדולה ותחנונים, אך העשיר לא השגיח בו, עזב והלך.

יום אחד, הלך העשיר למרחץ שלו שבחצר, והוא לבדו היה במרחץ, מיד בא אליהו הנביא בדמות העשיר, ולבש את מלבושיו של העשיר, ובא וישב בתוך הפלטרין, ולקח את פנקס החשבונות, ובאו אשת העשיר ובני ביתו וישבו עמו לאכול כי חשבוהו לאביהם, והעשיר בעצמו כשיצא מהמרחץ לא מצא את בגדיו, ונשאר ערום, מיד נשא קולו בצעקות על עבדיו, אך הם לא שמו לב אליו, ואמרו זה לזה: מה רוצה האיש הזה?! ומיד אמר אליהו הנביא לעבדים: תנו לו מלבוש אחד כדי שיתכסה בו, לבש העשיר והיה משתומם ותמה, ואמר בלבו: מי האיש הזה הדומה לי ויושב במקומי?!

והיה מסתובב בחצר כמו אדם חסר שכל ובלי בינה, עד שרמוזו אליהו הנביא למשרתים, שיגישו לו מעט לחם ומעט מים, ולאחר שאכל ושתה העשיר, גרשו אותו מהבית, ולא היה לו מקום ללון ולא מקום לאכול, וכמה ימים היה הולך ובוכה, וצועק על גורלו, ושום אדם לא היה משגיח בו, רק אליהו הנביא היה שולח אליו בכל יום מעט לחם ותבשיל כדי שיוכל לחיות ולא ימות מרעב, ובכל יום היה העשיר הולך וחוזר ליד ביתו.

וּבַהֲעֵלֹת הָעֵנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכֹל
 מִסְעֵיהֶם, וְאִם לֹא יַעֲלֶה הָעֵנָן וְלֹא יִסְעוּ עַד יוֹם הָעֲלֹתוֹ,
 כִּי עֵנַן ה' עַל הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאִשׁ תִּהְיֶה לִּילָה בּוֹ לְעֵינַי
 כָּל בַּיִת יִשְׂרָאֵל בְּכֹל מִסְעֵיהֶם (מ, לו-לה).

הענן יסעו ובחנות הענן יחנו, דבר זה יהיה
 לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם היינו
 גם בגלות, גם אז ידעו שמה' מצעדי
 גבר כוננו אל כל אשר יחפוץ ה' דרכו,
 יטה הוא לבבו לנסוע ולחנות.

הגלגולים בגלות הם עפ"י ה'

בספר י"טב לב, מוסר גדול נוכל ללמוד
 מפסוקים אלו, מזה שראינו במשכן
 שהיו גוסעים וחונים על פי ה', בהעלות

ע"ש רבותינו הק' רבי מרדכי פנדרבונא ז"ל - רבי ישעי' פקדעסליד ז"ל
בנשיאות הרה"צ רבי פאיר א'תלר דזונקוים שליט"א

בס"ד

מודעה ובקשה נהוצה

היות שלאור המצב הנורא השורר בארה"ק מתקבלים מדי יום ביומו בקשות ותחנונים ממאות משפחות של אלמנות ויתומים, להחיות אותם לקראת חג הפסח במצות ויין לחג הפסח הבעל"ט

הננו עומדים לחלק אי"ה יותר מעשרים אלפים פונט מצות וגם לרבות יין לאלמנות ויתומים ועניי ארה"ק לחג הפסח הבעל"ט

וזה מגיע להוצאות של הון תועפות

אנא יהודים יקרים !

אל תעמדו מנגד והטו אוזניכם לזעקת האלמנות ויתומים ותשתדלו לתרום סכומים הגונים שיש בהם ממש, להחזיקם ולהחיותם

זכות של מצות ויין למשפחה אחת של אלמנה ויתומים

\$ 100

זכות של מצות ויין ובשר למשפחה של אלמנה ויתומים

\$ 180

הרוצה לזכות בעוה"ז ובעוה"ב וליטול חלק יפה במצווה גדולה של להאכיל רעבים וגם צמאים אלמנות ויתומים נא להתקשר על המתן בסתר ליין

**בארה"ב - 845-286-1007
בענגלאנד - 020-8124-7800**

אשריהם ישראל קדושים
שזוכים להחיות להרנין לב אלמנות ויתומים !!!